

Kansainvälinen Settlementiliitto (The International Federation of Settlements and Neighborhood Centers) järjestää kolmevuotisen projektin IFS Fostering Social Justice / IFS edistämässä sosiaalista oikeudenmukaisuutta, jonka rahoitus tulee Euroopan Unionin Erasmus+ -ohjelmasta. Projektin keskiössä on elinikäisen oppimisen parhaat käytänteet ja työtavat. Erityisenä painopisteenä ovat ne työmuodot, jotka tukevat ja auttavat tavalla tai toisella haasteellisissa tilanteissa olevien ihmisten oppimista ja vahvistumista. Tällaisia ovat esimerkiksi pakolaisten, siirtolaisten, köyhien, päihde- ja mielenterveyskuntoutujien, vankien, asunnottomien, kehitysvammaisten ja pitkäaikaistyöttömien kanssa tehtävä aikuiskoulutustyö. **1**

The International Federation of Settlements and Neighborhood Centers is organising a three-year project IFS Fostering Social Justice, funded by the European Union's Erasmus+ programme. The project focuses on best practices and working methods in lifelong learning. A particular focus is on those forms of work that support and contribute in one way or another to the education and empowerment of people in challenging situations. This includes working with refugees, migrants, the poor, people with substance abuse and mental health problems, prisoners, the homeless, the mentally disabled and the long-term unemployed.

Projektin tavoitteena on lisätä settlementtien välistä yhteistyötä Euroopassa ja jakaa parhaita käytänteitä jalkauttaen ne myös omaan toimintaympäristöön. Settlementityötä tehdään myös näkyväksi EU:ssa ja YK:ssa tuottamalla projektin aikana ns. White Paper. Settlementeissa tehtävä työ tarttuu monien hankalien yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseen, siksi on tärkeää, että päättäjät kuulevat siitä. Sain kunnian edustaa Suomea IFS:n opintomatalla Roomassa. Opintomatalle osallistui edustajat Ruotsin, Hollannin, Ranskan, Unkarin, Espanjan, Kreikan ja Saksan settlementeista. Vierailua houstasi ARCS sekä Arci Roma ja pääsimme tutustumaan osaan Arci-järjestön klubeista ja heidän yhteistyökumppanien toimintaan. Arci on yksi Italian suurimmista ja vanhimmista maallisista järjestöistä, sillä on yli miljoona jäsentä ja noin 5000 klubia. Toiminnan tavoitteena on luoda yhteisöjä, vahvistaa demokratiaa, solidaarisuutta, osallisuutta ja fasismia vastaan toimintaa. Arcia kuvattiin myös ”anarkistiseksi” toiminnaksi, koska klubeilla on päätäntävalta omista toiminnoistaan. **2**

The project aims to increase cooperation between settlements in Europe and share best practices and transfer them to their environment. The project will also give visibility to settlement work in the EU and the

UN by producing a White Paper. The work done by the Settlements addresses many complex societal challenges, so decision-makers must hear about it.

I had the honour to represent Finland on an IFS study trip to Rome. Representatives from the Swedish, Dutch, French, Hungarian, Spanish, Greek and German Settlements took part in the study tour. ARCS and Arci Roma hosted the visit, and we got to know some Arci clubs and their partners.

Arci is one of Italy's largest and oldest secular organisations, with over a million members and around 5,000 clubs. Its activities aim at building communities, strengthening democracy, solidarity, inclusion and the fight against fascism. Arcia was also described as an "anarchist" activity, as the clubs have the power to decide on their activities.

ARCS-järjestö toimii kansainvälisesti yhteistyön ja humanitaarisen avun projekteissa Euroopassa, Keski- ja VäliAmerikassa, Lähi-idässä ja Afrikassa. Toiminnan tavoitteena on syrjinnän vastustaminen, aktiivinen kansalaisuus ja demokratian vahvistaminen sekä keskeisiä toimintoja ovat nuorten kansainvälinen vapaaehtoistyö, globaalikansalaisuuskasvatus ja paikallisten yhteisöjen vahvistaminen. Arcin paikallisyhdistys Arci Roma on yksi organisaatio Roomassa, joka toteuttaa turvapaikanhakijoiden vastaanottotoimintaa erityisesti naisille ja perheille. Toiminnalla on lain määrittelemät raamit, mutta he ovat päättäneet organisoida toiminnan niin, että turvapaikanhakijanaiset saavat ympärilleen yhteisön. Yhteisössä kohtaavat maahanmuuttajanaiset ja paikalliset naiset. Toiminnan tavoitteena on heidän osallisuutensa sekä itsemääräämisoikeuden vahvistuminen. Vastaanottotoiminnan taustalla on feministinen ote ja tasa-arvon lujittaminen. Pääsimme käytännössä tutustumaan Arci Roman maahanmuuttajatyön taideterapiamenetelmään saven parissa. **3**

ARCS works internationally on cooperation and humanitarian aid projects in Europe, Central and Central America, the Middle East and Africa. Its activities aim at combating discrimination, promoting active citizenship and strengthening democracy, focusing on international youth volunteering, global citizenship education and strengthening local communities.

Arci Roma, the local association of Arci, is one of the organisations in Rome that carries out reception activities for asylum seekers, especially women and families. They operate within a legal framework, but they have chosen to organise their activities in such a way as to create a community around women asylum seekers. The community brings together migrant women and local women. The aim is to empower them and strengthen their autonomy. The reception activities are based on a feminist approach and the strengthening of gender equality. We learned about the Arci Roma art therapy method of migrant work in practice, working with clay.

Social Market

Vietimme päivän tutustuen Nonna Roman toimintaan. Paikka on saanut nimensä hahmosta: isoäidistä, joka aina toivottaa kaikki tervetulleeksi. Nonna Roma on verkosto, joka taistelee näin köyhyyttä ja epätasa-arvoa vastaan mm. ruoka-avun keinoin. Heillä on 2 työntekijää ja 300 vapaaehtoista. Koronapandemian myötä ruoka-avun tarve kasvoi räjähdysmäisesti, jopa 7000 kävijää kuukaudessa. Ruoka ja tarvikkeet tulevat EU-ruokajakelusta, kauppojen ja ihmisten lahjoituksina sekä rahalahjoituksilla ostettuina. Valitettavasti ruoka-aputoiminnan rahoitus on vain tämän vuoden loppuun ja jatkorahoituksen saaminen on vielä epävarmaa. **4**

We spent the day getting to know Nonna Roma. The place is named after a character: the grandmother who always welcomes everyone. Nonna Roma is a network that fights poverty and inequality in this way, including through food aid. They have two employees and 300 volunteers. With the corona pandemic, the need for food aid exploded, with up to 7,000 visitors a month. The food and supplies come from the EU

food distribution and donations from shops and people. Unfortunately, the funding for the food bank is only available until the end of this year, and further funding is still uncertain.

Nonna Romassa toteutettiin pandemian aikana Device for all -projekti, jossa kerättiin tietokoneita ja tabletteja lapsille, jotka tarvitsivat laitetta etäkoulua varten. Nonna Romassa on myös Mutual aid helpdesk, jota kuvattiin heidän tärkeimmäksi toiminnaksi. Helpdeskillle saa tulla kuka tahansa millä asialla vaan kysymään apua tai neuvoa. Aiheet käsittelevät usein sosiaaliturvaa, toimeentulotukea, asumista tai oleskelulupaa. Iso ongelma on se, että ihmiset elävät köyhyydessä, kun eivät tiedä oikeuksistaan tai palveluista, joihin heillä on jo oikeus. Viranomaispelko on yksi este. Helpdesk tekee yhteistyötä eri järjestöjen, kuten Lääkärit ilman rajoja kanssa. Vapaaehtoisten joukossa on myös asianajajia, jotka antavat säännöllisesti ilmaista lakineuvontaa. Nonna Roman toiminnan kuvattiin paikkaavan hyvinvointivaltion puutteita. Sosiaalipalvelut ovat olemassa, mutta resurssit eivät riitä ja ne eivät tavoita niitä ihmisiä, jotka olisivat avun tarpeessa. Tulevaisuudessa Nonna Roma haluaisi toimia kaikissa Rooman kaupunginosissa ja muodostaa kansanliikkeen, jossa ihmiset pääsisivät itse vaikuttamaan alueensa toimintaan, voimauttaa ja luoda yhteisöjä. 5

In Nonna Roma, a Device for All project was implemented during the pandemic to collect computers and tablets for children who needed a device for distance learning. Nonna Roma also has a Mutual aid helpdesk, which works as their primary activity. Anyone can come to the helpdesk with any issue and ask for help or advice. The topics often include social security, income support, housing or residence permits. The big problem is that people live in poverty because they do not know their rights or the services to which they are already entitled. Fear of the authorities is one barrier. The helpdesk works with various organisations such as Doctors Without Borders. Volunteers also include lawyers who regularly give free legal advice. Nonna Roma's activities help to fill the gap in the welfare state. Social services exist, but they are under-resourced and do not reach those who need help. In the future, Nonna Roma would like to work in all the districts of Rome and create a people's movement where people can have a say in their neighbourhoods, empowering and creating communities.

Sparwasser

Illalla pääsimme tutustumaan Sparwasseriin, joka on yksi Arcin klubeista. Paikka on saanut nimensä jalkapalloilija Jürgen Sparwasserin mukaan, joka laukoi voittomaalin Itä-Saksalle erittäin poliittisesti

latautuneessa ottelussa Länsi-Saksa vastaan vuonna 1974. Sparwasser on yliopisto-opiskelijoiden luoma klubi, jonka tarkoituksena on luoda toimintaa alueen asukkaille ja mahdollistaa kansalaistoimintaa. Toimintaan kuuluu kulttuuria, livemusiikkia, väittelyitä, tutkimusten esittelyjä, runoutta, stand-uppia, ym. Yhteistyötä tehdään ammattiliiton kanssa CV-pajassa ja Nonna Roman kanssa ruokajakelussa. Sparwasser tarjoaa pandemian aikana psykologisen tuen pisteen, johon pääsee 3 kertaa ilmaiseksi keskusteluavun piiriin. Tarve palvelulle on valtava. Toiminta on myös poliittista, sillä Sparwasser on aktiivisesti kampanjoinut ehdokaiden vaalikampanjoissa. Toiminta on suunnattu klubin jäsenille (jäsenmaksu on pieni), sitä rahoitetaan vapaaehtoisten/aktivistien ilta-aikaan pyörittämällä anniskelutoiminnalla. Itseäni yllätti se, että klubiin kuulumattomat henkilöt eivät voi osallistua Sparwasserin tapahtumiin. Myös toiminnan vahva poliittinen vire ja alkoholin myynti rahoituksen keinona, tuntui suomalaisena järjestötyöntekijänä aika erikoiselta. Sparwasserin esittelijät kertoivat, että eivät koe itseään vapaaehtoisiksi vaan aktivisteiksi. He antavat valtavasti aikaansa ja energiaansa tälle toiminnalle, koska haluavat vaikuttaa ja saada aikaan muutosta. 6

In the evening, we got to visit Sparwasser, one of the clubs in Arc. The place is named after the footballer Jürgen Sparwasser, who scored the winning goal for East Germany in a highly politically charged match against West Germany in 1974. Sparwasser is a club created by university students to create activities for residents and enable civic engagement. Activities include culture, live music, debates, research presentations, poetry, stand-up, etc. They work with the trade union on a CV workshop and Nonna Roma on food distribution. During the pandemic, Sparwasser offered a psychological support point with three free access to counselling. The need for this service is enormous.

The activity is also political, as Sparwasser has actively campaigned for candidates in election campaigns. The activities aim at club members (small membership fee) and funded by a night-time pub run by volunteers/activists. What surprised me was that non-club members cannot attend Sparwasser events. Also, the solid political slant of the activity and the sale of alcohol as funding seemed rather odd for a Finnish NGO worker. Sparwasser's presenters said that they did not see themselves as volunteers but as activists. They give considerable time and energy to this activity because they want to make a difference and bring about change.

Päivä vallatussa talossa

Lab!Puzzle on organisaatio, tila, yhteinen ajatus ja mielentila. 10 vuotta sitten kaksi poliittista ryhmittymää yhdisti voimansa ja valtasi talon Tufellon kaupunginosassa. Ajatuksena oli ottaa tyhjänä oleva julkinen tila hyötykäyttöön yhteiseen hyvään ja vahvistaa demokratiaa ruohonjuuritasolta, luoda kulttuuria, ruokkia kriittistä ajattelua sekä vastata ihmisten tarpeisiin. Toiminta jakautuu kolmeen osaan: Kulttuurituotanto, Koulutus ja itsensä kehittäminen sekä Urbaani regeneraatio. Talossa toimii mm. italian kielen koulu, kansankoulu, sarjakuvakerho, kirjasto, vaatebasaari, kommuuniasuntola, opiskelutila, taideateliee ja korjauspaja. Päätökset tehdään kuukausittaisessa julkisessa kokouksessa, johon saa kuka tahansa osallistua. Toimintaa ohjaavat arvot ovat antifasismi, antirasismi, antiseksismi ja ekologia. Vuosien aikana tehty hyvä työ kantoi tulosta, kun kunta tunnusti ja laillisti Lab!Puzzlen toiminnan. **7**

A day in an occupied house

Lab! Puzzle is an organisation, a space, a shared idea, and a state of mind. Ten years ago, two political groups joined forces and took over a house in the Tufello district. The idea was to take a vacant public space and put it to good use for the common good, strengthening democracy at the grassroots level, creating culture, nurturing critical thinking, and responding to people's needs. The activities are divided into cultural production, training and self-development, and urban regeneration. The building houses an Italian language school, a folk school, a comic book club, a library, a clothing bazaar, a communal dormitory, a study space, an art studio, and a repair workshop. Decisions are taken at a monthly public meeting, which anyone can attend. The guiding values are anti-fascism, anti-racism, anti-sexism, and ecology. The excellent work done over the years paid off when the municipality recognised and legalised Lab! Puzzle's activities.

Toimintaa pyörittävät aktivistit, joista osa asuu talossa. Asumisesta ei makseta vuokraa, vaan asukkaiden on kannettava kortensa kekoon talon toiminnan pyörittämisessä. Toimintaa rahoitetaan kulttuuritoiminnalla ja siihen liittyvällä anniskelutoiminnalla. Kukaan ei siis myöskään saa palkkaa. Aktivistit kertoivat, että heitä motivoi toiminnassa paremman yhteiskunnan luominen: "Pala elämää, jonka haluamme". LabPuzzle pohjautuu mutualismiin.

Yksi kasvo, jota ei voi olla huomaamatta Tufellon kaduilla, on Valerio Verbano. Hän kasvoi antifasistisessa perheessä ja liittyi nuorena vasemmiston poliittiseen toimintaan. Vuonna 1980 hänet murhattiin kotonaan ja syyllisiä ei ikinä löydetty. Edelleen hänen kuolemansa vuosipäivänä yhteisö ml. Lab!Puzzle marssii hänen

muistolleen ja osoittaa mieltä fasismia vastaan. Kuulimme että hieman ennen saapumistamme Roomassa oli ollut fasistinen hyökkäys vasemmistopoliitikkoa vastaan ja sitä seurasi suuri mielenosoitus demokratian puolesta.

ARCS järjesti Kouluta, toimi, mobilisoi - Aktiivisen kansalaisuuden miten ja miksi -aiheisen paneelikeskustelun Brancaleonessa, jota pääsimme kuulemaan. Keskustelijoina olivat valtiotieteiden opettaja, journalisti, kunnanvaltuutettu ja kansalaisaktivisti. Keskustelu käytiin italiaksi ja osittain englanniksi ja se on katsottavissa oheisen linkin kautta. **8**

LabPuzzle is based on mutualism. It is run by activists, some of whom live in the house. There is no rent, but the residents must contribute to the house's running. Cultural activities and related bar activities finance the activities. So, no one is paid either. The activists said they were motivated by the idea of creating a better society: 'the piece of life we want.

One face you can't miss on the streets of Tufello is Valerio Verbano. We heard that shortly before our arrival, there had been a fascist attack on a left-wing politician in Rome, followed by a large demonstration for democracy. Valerio Verbano grew up in an anti-fascist family and joined left-wing political activities at a young age. In 1980 he was murdered in his home, and the perpetrators were never found. On the anniversary of his death, the community, including Lab!Puzzle, is still marching in his memory and protesting against fascism.

ARCS was organising a panel discussion on Educate, Act, Mobilise - The how and why of active citizenship at Brancaleone, which we had the chance to hear. The panellists were a political science teacher, a journalist, a municipal councillor, and a civic activist. The debate was conducted in Italian and partly in English and can be viewed via the link below.

<https://www.facebook.com/arcsculturesolidali/videos/897234>

Pohdintoja viikon varrelta

Viikon aikana näin valtavasti erilaisia ihmisiä, paikkoja ja toimintatapoja, kuulin ongelmista ja haasteista, joihin järjestöt toiminnallaan vastaavat. Opin myös paljon muilta IFS-vierailta heidän työstään ja järjestöjen tilanteista eri puolilla Eurooppaa. Tapa ja asenne millä järjestöissä Roomassa toimitaan, teki minuun vaikutuksen. Työntekijöiden, vapaaehtoisten ja aktivistien halu vaikuttaa ja saada aikaan muutosta oli

helposti nähtävissä lyhyelläkin vierailulla. Toiminnoissa leimaava piirre oli vahva poliittinen suuntautuminen, joka itselleni oli vierasta. Olen tottunut toimimaan poliittisesti sitoutumattomassa järjestössä ja yhteiskuntaan vaikuttaminen poliittisin keinoin ei ole osa omaa työtäni. Toimijoiden taustalla olevat arvot tulivat puheissa vahvasti esiin. Antifasismista puhuttiin viikon aikana paljon, ja on osa heidän jokapäiväistä elämäänsä. Oma kosketuspintani fasismiin ja sen vastustamiseen tulee koulun historian tunteilta ja kirjoista, joten keskustelut aiheesta oli valaisevia ja rankkoja. **9**

Reflections from the week

During the week, I saw a wide variety of people, places, and ways of working and heard about organisations' problems and challenges. I also learned a lot from other IFS visitors about their work and the situation of organisations across Europe. I was impressed by the way and the attitude of the organisations in Rome. The willingness of workers, volunteers, and activists to make a difference and bring about change was easy to see even during a short visit. The activities were characterised by a strong political orientation, which was alien to me. I am used to working in a politically neutral organisation and influencing society through political means is not part of my work. The underlying values of the actors came through strongly in the speeches. Anti-fascism was discussed a lot during the week and is part of their daily lives. My exposure to fascism and the fight against it comes from school history lessons and books, so the discussions on the subject were enlightening and hard-hitting.